

Prof. MUDr. Petr Widimský, DrSc., FESC, FACC, se dožívá 60 let

Na koronární jednotce

Petr Widimský se narodil 29. 3. 1954 v Praze v rodině univerzitního profesora Jiřího Widimského a paní Dagmar Widimské, redaktorky latinskoamerického vysílání Československého (později Českého) rozhlasu. Jeho bratr Jiří Widimský je významným profesorem 1. LF UK v Praze.

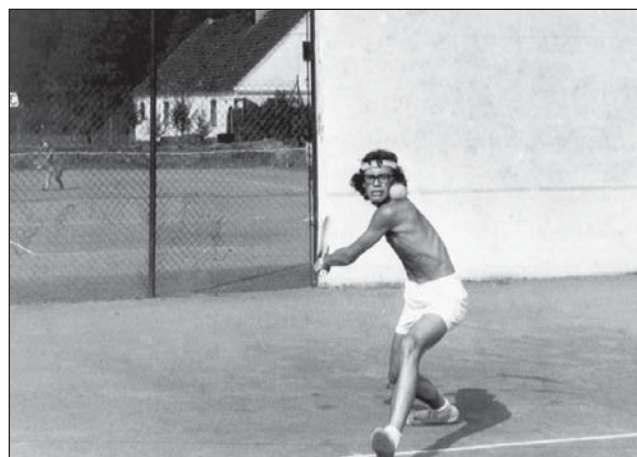
Lékařskou fakultu UK absolvoval v roce 1979 a v témže roce nastoupil na II. interní kliniku nynější 3. LF UK a Fakultní nemocnice Královské Vinohrady. Docentem vnitřního lékařství se stal roku 1992, profesorem je od roku 1998. V roce 2001 se stal přednostou Kardiologické kliniky 3. LF UK a FNKV poté, co toto pracoviště nově vzniklo oddělením od interních klinik. Od vzniku Kardiocentra FNKV v roce 1996 je i jeho přednostou.

Po nástupu Petra na II. interní kliniku 3. LF UK v roce 1979 jsem očekával, že se začne věnovat problematice, v níž vynikl pan profesor Widimský starší (zejména plicní a systémová hypertenze), což by mu mohlo nejspíše zabezpečit rychle úspěch. To se však ani v nejmenším nestalo – naopak Petr se těmto tématům spíše vyhýbal a vrhl se na problematiku funkce levé komory a ICHS. Ještě předtím jsme spolu začali „bádat“ v oblasti dvourozměrné echokardiografie, kterou jsme měli jako první v tehdejší Československu. Mělo to výhodu určité priority a pocitu, že děláme něco nového a neotřelého, rubem byla ovšem nemožnost tuto metodu v začátcích od někoho „okoukat“ a naučit se ji jinde. Ještě dnes si vzpomínám, že jsme si po velkém úsilí v počátcích našeho vyšetřování večer po práci našli sedm srdečních dutin, což nám ovšem příliš nehrálo s dosud popsanou lidskou srdeční anatomií.

To, v čem Petr vynikl nejvýrazněji, je však invazivní kardiologie. Především díky ročnímu pobytu v nizozemském Zwolle (a předtím ještě v rotterdamském Thoraxcentru), kde tehdy pracovala hvězdná sestava evropských katetrizačních špiček, zvládl bravurně provádění koronárních angioplastik. To se projevilo nakonec i aktivitami a zásluhami, za něž obdržel řadu ocenění včetně národní ceny za vědu „Česká hlava“. Dnes si už asi nikdo neumí představit, že ještě před několika málo lety se pomocí PCI léčily infarkty myokardu převážně jen v pracovní době a v žádném případě ne systematicky. Nemocným mimo kardiocentra byla prováděna trombolýza a myšlenka, že by byl někdo s akutním infarktem převezen několik kilometrů do kardiocentra, byla pokládána za zcela scestnou. Naprosto bezkonkurenční zásluhou Petra bylo, že zorganizoval obrovský projekt studie PRAGUE, do něhož zapojil řadu nemocnic v Čechách a na Moravě a v rámci něhož prokázal přínos léčby infarktů přímou angioplastikou. Dnes to připadá každému samozřejmé (a ČR byla jedním z prvních států na světě, kde se toto začalo systematicky provádět), v začátku celého tohoto postupu bylo však velké nepochopení a ne-

V dětském věku se svým bratrem Jiřím

Mladý tenista

důvěra tehdejších medicínských a kardiologických špiček. Při prvních pokusech o schválení uvedeného projektu na MZ ČR neuspěl, neboť převládal názor, že převážení nemocných se STEMI do kardiocenter je neetické a nebezpečné pro pacienty. Dnes je to již součástí každodenní praxe v ČR i ve většině vyspělých států a práce, které ze studie PRAGUE vzešly, patří mezi nejcitovanější, staly se součástí evropských i českých doporučení a významnou součástí světového vědního fondu. Sám jsem přesvědčen, že je to jeden z nejzásadnějších objevů, jichž jsem byl za svého působení v kardiologii svědkem a který současně vznikl v České republice. Jak bylo již uvedeno, prof. Widimský byl plným právem za tuto svoji výjimečnou zásluhu oceněn nejvyšším vyznamenáním ČR za vědu „Česká hlava“.

Kdybych měl provést výčet všech funkcí, které Petr za svého života zastával, zabralo by to několik stran. Byly to na jedné straně akademické funkce, z nichž nejvyšší byla funkce prorektora Univerzity Karlovy pro rozvoj (za ni obdržel zlatou pamětní medaili UK), v současnosti je prodekanem 3. LF UK pro vědu a akademické postupy. I přes své velké vytížení rád a dobře učí a studenti se zájmem vyhledávají jeho přednášky. Napsal několik významných učebnic (z toho jednu elektronickou), které hrají zásadní

Na Špicberkách

V Chile ve výšce 5 300 m n. m.

roli v naší výuce kardiologie a pneumologie. Byl členem prvních „porevolučních“ akademických senátů jak naší fakulty, tak i senátu celouniverzitního.

Další důležitou součástí jeho činnosti je práce v odborných společnostech. Jako jeden z prvních evropských kardiologů obdržel čestný titul „Founding Fellow of the European Society of Cardiology“ (FESC, diplom č. 29). Čtyři roky byl členem výboru Evropské kardiologické společnosti, po jedno volební období byl dokonce jejím viceprezidentem a 16 národními kardiologickými společnostmi byl nominován i na jejího předsedu. V současnosti je prezidentem České kardiologické společnosti (předcházelo členství v jejím výboru po několika volebních obdobích). Je zakladatelem a prvním předsedou celoevropského projektu „Stent for Life“ organizovaného European Association of Percutaneous Cardiovascular Interventions (EAPCI). V roce 2001 byl přizván Ministerstvem zdravotnictví provincie Ontario jako

zahraniční expert ke spolupráci na programu rozvoje invazivní kardiologie v Kanadě. Je členem redakčních rad řady odborných časopisů (např. *European Journal of Cardiology*, *Acute Cardiac Care*, *Cardiology*, *Cor et Vasa*).

Zcela zásadní je však jeho produkce vědecká, která jej řadí na úroveň ojedinělou i ve světovém měřítku. Nechci zahltnout tento článek mnoha čísly, ale několik si jich v této souvislosti neodpustím. Z téměř 500 jeho publikací je polovina registrována v PubMed, prof. Widimský je prvním autorem nebo spoluautorem 19 monografií (z toho pět v zahraničí). K 1. říjnu 2013 bylo možno dohledat ve Web of Science 12 516 citací jeho prací, Hirschův index měl 38. Pravidelně je zvaným řečníkem nejprestižnějších světových kardiologických kongresů a jeho práce jsou tam přijímány k prezentaci v nejvýznamnějších sekcích. Jako příklad může sloužit výčet jeho prezentací v sekcích „Hot Lines“ či „Late Breaking“ Clinical Trials na největších kongresech: 1999 ESC: PRAGUE-1, 2000 ESC: VINO, 2002 ESC: PRAGUE-2 (30-day outcomes), 2002 ESC: PRAGUE-4 (Early surgical outcomes), 2002 TCT: PRAGUE-2 (30-day outcomes), 2004 ACC: PRAGUE-4 (1-year CAG outcomes), 2006 ECC: PRAGUE-2 (5-years f-u), 2007 ESC: PRAGUE-8, 2009 ESC: PRAGUE-7, 2012 ESC: PRAGUE-12, 2013 ACC: PRAGUE-6 a naposledy v sekci „Hot Lines“ v září 2013 na Evropském kardiologickém kongresu v Amsterdamu studie PRAGUE-14. Myslím, že k tomu už není vůbec co dodat, tato bilance je asi i ve světové kardiologii zcela ojedinělá. V roce 2013 byl pozván organizátory Evropského kardiologického kongresu v Amsterdamu, aby proslovil slavnostní „Grüntzigovu přednášku“, což patří k nejvyšším poctám, kterými se může pyšnit jen několik nejvýznamnějších světových invazivních kardiologů.

Není divu, že za veškerou tuto činnost „posbíral“ řadu významných ocenění. Úplně prvním bylo vítězství v soutěži mladých kardiologů států střední a východní Evropy v roce 1984, z dalších to jsou četná vyznamenání Evropské kardiologické společnosti (např. stříbrná pamětní medai-

V Karolinu při předávání čestného doktorátu profesoru Eugenu Braunwaldovi

Pan prorektor v Karolinu

le ESC). V roce 2007 byl jmenován čestným členem Britské kardiologické společnosti (BCS Honorary Member), byl zvolen členem České lékařské akademie. Své pracoviště – kardiologickou kliniku 3. LF UK a FNKV – zásadním způsobem rozvinul a je především jeho zásluhou, že má výborný zvuk – např. v roce 2008 bylo zařazeno mezi osm evropských „Centers of Excellence“, což bylo publikováno mj. i v časopise *Circulation*. Je navíc nejen široce vzdělaným kardiologem, ale i internistou a klinikem.

Prof. Widimský rád cestuje – společně jsme procestovali téměř všechny světadíly (kromě Afriky), má rád především hory. Rád čte dobré knihy, zvláště literaturu faktu. Pokud mi řekne, že se mu nějaká kniha líbila, je mi jasné, že bych si ji měl také přečíst, protože bude určitě dobrá. Věnoval a věnuje se řadě sportů – již během studia na fakultě založil oddíl softbalu a baseballu TJ Medicina Praha a působil 17 let jako jeho předseda, trenér a hrající kapitán. V roce 1986 vedl svůj tým v památném zápase proti výběru USA, který byl tou dobou na turné po Evropě. Svou aktivní dráhu v tomto zajímavém sportu zakončil ročním působením v nizozemském klubu HSV Spijkenisse v době svého výzkumného pobytu v Rotterdamu. Dnes se věnuje nejvíce turistice a cyklistice a pravidelně běhá.

Na posledním místě bych rád uvedl ještě to, co se sice v profesním životopise běžně neuvádí, ale v reálném životě je to (zvláště pro jeho okolí) velmi důležité. Pod vnější slupkou ctihodného a úspěšného člověka se skrývá dobré srdce (a to teď nemyslím ve smyslu kardiologickém) a citlivá duše. Jeho hlavním rysem je férovost a naprostá poctivost ve všem konání včetně vědy.

Věk 60 let není jistě pro Petra žádným velkým předělem. Bylo mu dáno dobré zdraví, které si dále upevňuje zdravým životním stylem a sportem. Ze dvou manželství má celkem pět dětí, více se zaměřuje na produkci děvčat (celkem čtyři, z toho dvě již dospělé, synovi Pěťovi je nyní deset let). Má velmi příjemnou, hezkou a milující ženu Markétu.

Petře,

chtěl bych Ti popřát jménem svým, ale i jménem spolupracovníků a přátel všechno nejlepší do dalších let, nám ostatním bych pak přál, abychom mohli s Tebou dále pracovat a být Tvými přáteli.

Pavel Gregor